

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ortv Ac Progressv Artis Typographicae Dissertatio Historica

Mallinckrodt, Bernhard von

Coloniae Agrippinae, 1640

Eminentissimo Ac Celsissimo Principi Ac Domino, D. Anselmo Casimiro S.
Mogvntinæ Sedis Archiepiscopo ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-11780

EMINENTISSIMO

AC CELSISSIMO

PRINCIPI AC DOMINO,

D. ANSELMO

CASIMIRO

S. MOGVNTINÆ SEDIS

ARCHIEPISCOPO,

Sacri Romani Imperij per Germaniam Archi-

Cancellario ac Principi Electori, Domino

suo Clementissimo:

Salutem humillimam dicit, ac subiectissima obsequia offero;

EMINENTISSIME ac Reu. me, Princeps:

Electo, Domine Clem. me, Literarum

studia non minus in aduersis solati-

tium, quam in secundis delectatio-

nem prestare, inter doctos, utpote dulcedinis &

salubritatis Musicarum exercitationum gnaros

& expertos, facile conuenit; ideoq; Em. ac R. me

Cel. ni V. ac tanquam his etiam sacris ritè & reli-

giosissime initiata, ignotum aut dubium esse potest.

Nec de grauioribus solummodo, ac sacris maxi-

mè studijs, quibus tamen principatum huius lau-

dis nemo sanus controuersum fecerit, id obtinet,

23

sed!

sed reliquis etiam, quæ humaniora & philologica
 vocamus, cū iisdem commune est, eaq; cum illis u-
 tiliter & cum plausu, nedum citra reprehensionē,
 etiam ab Ecclesiasticis, coniungi posse, ut reliqua
 taceam, ipsorummet Sanctorū nos exempla docēt,
 è quibus Gregorium Nazianz. & Hieronymum
 Stridonensem in specimē nominasse suffecerit: Etsi
 enim illa eius ponderis non sint, ut eandem contra
 animi agritudines vim & robur instillent, quibus
 à philosophiā utraq; (secularem dico & diuinam)
 confortamur: Hoc tamen efficiunt, dummodo po-
 tiora non negligantur, ut subindē presentū malo-
 rum per iucundissimam pariter & honestissimam
 (quoties ad illa animum deflectimus) auocationē,
 obliuisci permittamur, ac propterea non possum

* Petri la
 Seine. non uehementer nuperi scriptoris, * eruditi sanē
 & elegantis sententiam probare, qui satis ingenio-
 sè & per argute Homericum, Nepenthes, illud de-
 cātatissimum miseria humana, & terrestriū cala-
 mitatum alexipharmacum, inter reliquos eius rei

* De Ne-
 pen. Ho-
 mer. part.
 5. de Auo-
 camentis. mysticos intellectus. etiā, de bonis literis exponit. *
 Illius igitur, ut pro captu meo, turbulenti & cala-
 mitosis hisce temporibus, aliquatenus me participē
 facerem, inter ceteras literarias recreationes, sub-
 cisiuis

DEDICATORIA

cisiuis aliquot horis, huic rei impensis, examinare
 mihi placuit controuersiam illam, quam Batauo-
 rum aliqui, de Typographicâ inuentione Mo-
 guntinis Em.^a V.^{ra} Cels.^{nis}, iam à quinquaginta
 annis, nec quicquã mouere attentarunt. Hanc e-
 nim etsi pridem Reuerendus Pater Nicolaus Se-
 rarius non infimum Sacri Sodalitij sui studijque
 decus, & Moguntinarum rerum luculentus scri-
 ptor, præter alios huius argumenti tractatores, e-
 gregiè expenderit, & antagonistas illos sat superq;
 percussit: necdum tamen cessant, isti peregrina
 gloria inuolutores, urbis Em.^a Cel.^{nis} Vestra ob-
 strepere laudibus; ut cum aliundè, tum ex hac
 commentatiuncula mea inspicere dignaturis ap-
 parere poterit; quam veritati & eruditissimorum
 virorum huius, & præcedentis seculorum hono-
 ri: pro ut potui, libens concinnaui, non eruditio-
 nis, quam in me nullam esse scio, ac præsens argu-
 mentum illius ostentationem vix admittit, sed
 pietatis, quæ volentium à se repellit neminem, in-
 de expectans testimonium. Antiquitati inquam,
 hoc agēs, in seruire studij, cuius professionis ergò si
 non laudata, at excusata saltem erit, impensa hac
 honestissima rei qualiscunq; lucubratio. Nam ni-

obstent.

obstant tot antiquorum, tum rerum etiam testi-
 monia, Germanorum in genere vix interesse pos-
 sit, Moguntia an apud Hollandos Typographia
 prodierit. Bataviam enim cum populis urbibusq;
 suis non partem tantum Germania esse, sed etiam
 à multis seculis Imperio Romano - Teutonico &
 Caesaribus subiectam fuisse, ac etiam nunc esse par-
 tim manifestum & notissimum est, partim facili-
 - negotio, si qui forte sunt qui negare non formidet,
 probari & ostendi possit. Alteri tamen isti quam
 dixi Diva præcipue litare conatus sum, quâ remo-
 tâ nec vetustas aliqua, licet veneratio & cultus
 illi debeantur, operam meam expectet. Puto au-
 tem me his ipsis, cum quibus contendendum erit,
 tantò minus suspectum fore, quod incunabula
 mea inter Harlemum & Moguntiam, constituta,
 a quo ferè spatio utring, absint; præsertim cum et-
 iam aliàs causam non habeam, cur uni loco magis
 quam alteri, si cum bona veritatis venia fieri ne-
 queat, gratificari cupiam. Qui iidem etiam respe-
 ctus apud Em. mam Gel. nem V. am excusabunt spe-
 ro, quod exterius aliquis in hanc arenam descen-
 dere non dubitauerit. Nam non tantum ad illos
 qui ex aduerso pugnant, sed etiam ad reliquos qui
 forte

forte hac legere & examinare volent spectare arbitror, ab illorum aliquo, ut omnia reliqua absint, hanc causam typorum agi, quos locus scriptiois, & homagij nexus, quaeque eius generis aliae sunt, obnoxij ministerij suspicione non grauent. Si quis autem opinari volet, me, dum hoc argumentum tracto, rem non admodum necessariam curasse, sed talem potius, in qua opes Graeciae, ut ille dicebat, aut salus Germania minimè sita sint; cum illo contendere non constitui: meminisse tamen illud velim, quisquis tandem fuerit, rerum ad se non pertinentium prae rigidus cessor, qui forte talia obiecturus sit, si omnia quae eiusmodi sunt negligi debeant, posse & alia multa, haud paulò minoris, quam hoc sit, momenti, in quibus tamen non pauci et aetate terunt, eadem operà secure omitti. Nec etiã puto mihi quempiam diem dicturum esse, quasi dum hoc ago, alia potiora neglexerim, cum necessaria sit ingenijs alterna remissio, ne continua in ferijs tetricisque intentione, mitioribus non recreata focillamentis, nimium consumantur. Non alij autem quam Emin. mæ Cel. di. U. ra. Ill. me & Reu. me Princeps Elector, hanc opellam meam offerre & consecrare volui: in qua tamen non muneris te-

nuitatem, sed tum exhibentis deuotissimum ani-
 mum, tum urbis sua decus, & omnis Imperialis
 Germania gloriam, quibus duabus ille, & impoli-
 tus hic stylus meus laborarunt, ut respicere & a-
 stimare velit, humillime obsecro. Loci, inquam,
 praesulem & principem tum Imperij Furium &
 dignitatis custodem & conseruatorem, tractatu-
 lus hic meus praeceteris adire & venerari debuit.
 Nec enim sine aliqua numinis prouidentia conti-
 gisse credo, ut in illa potissimum urbe, incompara-
 bile hoc nouae scriptiois inuentum, in lucem ede-
 retur, cuius antistes Archi-Cancellarij per Ger-
 maniam munere, & Nomophylacis dignitate e-
 mineret, ut deinceps ille ipse, omnesque eius in San-
 cta ista Sede successores, hoc typorum domestico &
 uernaculo artificio, quibus deinceps res literaria
 praecipue constat & stabilitur, conciliante, in A-
 pollinis etiam regno & Musarum republ. Archi-
 grammatei praecelso & dignissimo officio, iure op-
 timo honorari mererentur; eoque ipso tutelam &
 defensionem chalcographica inuentioni tanquam
 municipi & clienti sua praeceteris curatius im-
 penderent. Suscipiat igitur Emin.^{ma} Cels. V.^{ra} hanc
 qualemcunque promptissima voluntatis & humil-

DEDICATORIA.

limi obsequij exhibitionē solitā sibi generosissimi
 animi sui humanitate, meq; sibi deditissimum, ut
 hactenus, ita deinceps etiam benignissimè fouere,
 Et perpetuum protegere clementissimè pergat. Ita
 Ill. ^{ma} Cels. ^{nis} V. ^{ra} notissima dudum, cum reliqua
 virtutes, tum precipuè in prosperis moderatio,
 in aduersis constantia, Et utrobique animi men-
 tisque vigor rectique tenacitas, hoc ipso typorum
 suorum sonoro praconio, magis magisq; per orbem
 publicentur, Et ad omnem posteritatem tabulis æ-
 ternitatis inscribantur, quam Deus Opt. Max.
 Ecclesia Et Reipubl. diu incolumem superesse Et
 prosperari concedat. Dabam Monasterij VVest-
 phaliae Musaei Curifugio, Anno à Salutis nostrae
 reparatione M. DC. XXXIX. KALEND. Septemb. die
 XIII. S. Bernardo Clarenallensi sacro.

Emin. ^{ma} & R. ^{ma} Cels. ^{nis} V. ^{ra}

Humillimus & deuotiss. Seruitor.

Bernardus à Mallinkrot.